

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Γεωργίου Κάκκουρα, 'Ο 'Άγιος 'Ιωάννης ὁ Λαμπαδιστής - Συμβολή στήν Κυπριακή 'Αγιολογία, ἔκδοσις Κέντρου Μελετῶν 'Ιερᾶς Μονῆς Κύκκου, Λευκωσία 2007.

Εἰς τήν ἀρχήν τῆς ἐργασίας αὐτῆς γίνεται σύντομος ἐπισκόπησις τῆς Κυπριακῆς 'Αγιολογίας ἀπό τῶν ἀρχῶν τοῦ Χριστιανισμοῦ εἰς τήν Κύπρον μέχρι καί τοῦ 12ου αἰῶνος. 'Ενταῦθα ὁ συγγραφεύς παρουσιάζει ἀγιολογικά κείμενα διά Κυπρίους 'Αγίους ἢ ἀπό Κυπρίους 'Αγίους. Εἰς τό δεύτερον κεφάλαιον γίνεται ἐπισταμένη παρουσίασις καί ἐπεξεργασία τῶν πέντε χειρογράφων, τά ὅποια ἔχει εἰς τήν διάθεσίν του ὁ συγγραφεύς διά τόν 'Άγιον 'Ιωάννην τόν Λαμπαδιστήν. Εἰς τό τρίτον κεφάλαιον ἀναφέρονται αἱ ἔντυποι ἐκδόσεις καί κυρίως ἡ πρώτη ἔντυπος τοιαύτη τῆς 'Ακολουθίας τοῦ 'Οσίου, ἡ ὁποία ἔγινεν ἀπό τόν 'Ιερομόναχον Γεράσιμον Μυριανθέα τό 1667 εἰς τήν Βενετίαν. Εἰς τό τέταρτον κεφάλαιον παρουσιάζονται τά Συναξάρια - Βίοι τοῦ 'Αγίου, τῶν ὁποίων καί γίνεται κριτική ἐπεξεργασία καί ἀντιπαράβολή. Εἰς τό κυρίως μέρος τῆς ἐργασίας, τό ὅποιον ἀκολουθεῖ, ὁ συγγραφεύς ἀσχολεῖται ἐν ἐκτάσει μέ τόν βίον καί τήν πολιτείαν τοῦ 'Αγίου 'Ιωάννου τοῦ Λαμπαδιστοῦ. Εἰς τό παράρτημα περιλαμβάνονται: 1) 'Ακολουθία τοῦ 'Αγίου, ἡ ὁποία συνετέθη μέ τούς ἀρχαιοτέρους καί ἀνεκδότους ἕμνους. 2) Αἱ δύο ἀρχαιότεραι (13ου αἰ.) περιγραφικαί τῆς ζωῆς τοῦ 'Αγίου εἰκόνες. 3) 'Αλλαι χαρακτηριστικά εἰκόνες, φύλλα καί δείγματα χειρογράφων 'Ακολουθιῶν καί χάρτης τῆς Κύπρου, εἰς τόν ὅποιον ἐμφαίνονται οἱ κυριώτεροι τόποι, οἱ ὅποιοι ἀναφέρονται εἰς τήν παροῦσαν ἐργασίαν.

'Ερικ Σεργίου, 'Η Καταστατική Νομοθεσία τῆς 'Εκκλησίας τῆς Κύπρου μέχρι καί τήν ψήφιση τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτη τοῦ 1979, ἔκδοσις Κέντρου Μελετῶν 'Ιερᾶς Μονῆς Κύκκου, Λευκωσία 2007.

«Σκοπός τῆς παρούσας ἐργασίας εἶναι νά παρουσιάσει ὅλες τίς προσπάθειες πού κατέβαλε ἡ 'Ιερά Σύνοδος τῆς 'Εκκλησίας τῆς Κύπρου πρός τήν κατεύθυνση τῆς σύνταξης κανονισμῶν διοίκησης, οἱ ὁποῖες κορυφώθηκαν μέ τήν ψήφιση τῶν δύο Καταστατικῶν Χαρτῶν τοῦ 1914 καί 1979... 'Η ἀνά χειῖρας ἐργασία ἐπικεντρώνεται στή συστηματική μελέτη τοῦ ἱστορικοῦ κανονικοῦ ὑπόβαθρου τῆς ψήφισης τῶν δύο Καταστατικῶν Χαρτῶν, ἀναδεικνύοντας ταυτόχρονα ὁρισμένες ἀπό τίς βασικότερες πτυχές τῆς σύγχρονης καταστατικῆς νομοθεσίας τῆς 'Εκκλησίας τῆς Κύπρου» (σελ. 27-28).

Χαραλάμπους Συμεωνίδου, 'Ιστορία τῆς Κυπριακῆς Διαλέκτου ἀπό τόν 7ο

αιώνα πρό Χριστού έως σήμερα, έκδοσις Κέντρου Μελετών Ίερᾶς Μονῆς Κύκκου, Λευκωσία 2006.

«Τό ἐγχειρίδιο περιλαμβάνει δύο κύρια μέρη. Στό πρώτο περιγράφεται ἡ ἀρχαία κυπριακή διάλεκτος, ὅπως ἐμφανίζεται μέσα ἀπό σύντομες ἐπιτύμβιες κυρίως ἐπιγραφές καί ἀπό τήν ἐκτενέστερη χάλκινη ἐπιγραφή τοῦ Ἰδαλίου, πού μᾶς ἔχουν παραδοθεῖ σέ συλλαβογραφική γραφή. Ἡ περίοδος τῆς ἐλληνιστικῆς κοινῆς, πού ἐμφανίζεται στό νησί ἀπό τά μέσα περίπου τοῦ 4ου αἰῶνα π.Χ., παρακολουθεῖται μέσα ἀπό τίς ἐλληνικές ἀλφαθητικές ἐπιγραφές. Τό δεύτερο κύριο τμήμα τῆς ἐργασίας ἐπικεντρώνεται στή μεσαιωνική καί νεώτερη μορφή τῆς διαλέκτου καί μέσα ἀπό μιᾶ σύντομη παρουσίαση καί ἀξιολόγηση τῶν μεσαιωνικῶν κειμένων τῆς διαλέκτου κωδικοποιεῖ τά σημαντικότερα μεσαιωνικά καί σύγχρονα γνωρίσματά της... Τό τρίτο μέρος τοῦ βιβλίου καταλαμβάνουν οἱ Μαρτυρίες, πού περιλαμβάνουν δείγματα συλλαβογραφικῶν καί ἀλφαθητικῶν ἐπιγραφῶν, σύντομη περιγραφή καί δείγματα τῶν κυριότερων μεσαιωνικῶν κειμένων τῆς διαλέκτου καί δείγματα κειμένων τῆς σύγχρονης Κυπριακῆς» (σελ. 7-8). Προτάσσονται εὐχαριστίαι, πρόλογος, συντομογραφία, σύντομη ἱστορία τῆς Κύπρου καί βιβλιογραφία.

Κωστή Κοκκινόφτα, Ἡ Ίερά Μονή Κύκκου στόν Κυπριακό Τύπο (1931), ἔκδοσις Κέντρου Μελετών Ίερᾶς Μονῆς Κύκκου, Λευκωσία 2007.

«Ὁ ἀνά χεῖρας τόμος ἀποτελεῖ τή συνέχεια τῶν τεσσάρων προηγούμενων, πού ἀναφέρονται στήν ἱστορία τῆς Μονῆς Κύκκου τῆς περιόδου 1878 ἕως 1930, οἱ ὁποῖοι κυκλοφόρησαν στή σειρά «Πηγές τῆς ἱστορίας τῆς Ίερᾶς Μονῆς Κύκκου», τό 1999, τό 2002, τό 2004 καί τό 2006. Καλύπτει τό ἔτος 1931 καί ἀπορρέει ἀπό τήν ἀρθρογραφία, τή σχολιογραφία καί τήν εἰδησεογραφία τῶν κυπριακῶν ἐφημερίδων... Ἐντάσσεται καί αὐτός στήν προσπάθεια πού καταβάλλεται ἀπό τό Κέντρο Μελετών Ίερᾶς Μονῆς Κύκκου γιά νά συγκεντρωθοῦν καί νά μελετηθοῦν οἱ πηγές πού ἀναφέρονται στήν ἱστορία τῆς Μονῆς, ὥστε σέ μεταγενέστερο χρόνο νά ἀποτελέσουν τό ὑπόβαθρο γιά τή συγγραφή τῆς πολυδιάστατης ἐθνικῆς, κοινωνικῆς καί πνευματικῆς προσφορᾶς της στόν Ἑλληνισμό τῆς Κύπρου» (σελ. 7).

Ίερά Βασιλική καί Σταυροπηγιακή Μονή Μαχαιρᾶ - Ἕνα πανίερο σέβασμα καί προσκύνημα, ἔκδοσις Ίερᾶς Μονῆς Μαχαιρᾶ, Ἀσπροβάλτα Θεσσαλονίκης 2001.

Διά τοῦ μετά χεῖρας πονήματος προβάλλεται τόσον ἡ παλαιά ἱστορία τῆς Μονῆς Μαχαιρᾶ ὅσον καί ἡ σύγχρονος ζωή καί προσφορά αὐτῆς. Συγγραφεύς τοῦ κειμένου ὑπῆρξεν ὁ Δρ. Νικόλαος Νικολαΐδης, Διευθυντής τότε τοῦ Γραφείου Ὁρησκευτικῆς Διαφώτισεως τῆς Ίερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς. Μετά τήν παράθεσιν τῆς ἱστορίας τῆς Μονῆς, ἐκτίθενται τά κατὰ τό Μουσεῖον τοῦ ἥρωος Γρ. Αὐξεντίου, τό Καθολικόν τῆς Μονῆς, τό Σκευοφυλάκιον, τήν Βιβλιοθήκην, τά παρεκκλήσια καί ἡσυχαστήρια αὐτῆς, τήν θεραπευτικήν κοινότητα «Ἁγία Σκέπη», τήν ἀνάβωσιν τῆς Μονῆς καί τό πρόγραμμα αὐτῆς. Ἐν τῷ παραρτήματι τοῦ βιβλίου δημοσιεύονται πλεῖστοι ὅσαι φωτογραφίαί ἀπό τήν λατρευτικήν ζωήν, τό Σκευοφυ-

λάκιον, τὰ διακονήματα καί τὰ Μετόχια τῆς Μονῆς καί τὰς ἐπισήμους ἐπισκέψεις εἰς αὐτήν.

Ἡ Ἱερά Μονή Σταυροβουνίου, Ἱστορία - Ἀρχιτεκτονική - Κειμήλια, ἔκδοσις Ἱερᾶς Μονῆς Σταυροβουνίου, Λευκωσία 1998.

Τό παρόν βιβλίον ἀποτελεῖ τήν πρώτην προσπάθειαν συστηματικῆς καταγραφῆς τῆς ἱστορίας τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Σταυροβουνίου. «Ἐκτός τοῦ καθαυτοῦ ἱστορικοῦ μέρους, περιελήφθησαν ἐν τῇ παρουσίᾳ ἐκδόσει καί ἄλλα συναφῆ στοιχεῖα, ὅπως τὰ περί τῆς ἀρχιτεκτονικῆς τῆς Μονῆς καί περί τῶν Μετοχίων, ἀνθολογία κειμένων ὠρισμένων ἐκ τῶν ἀνά τοὺς αἰῶνας περιηγητῶν καί συγγραφέων, ἀναφερομένων εἰς τήν Μονήν, καθὼς ἐπίσης μερικά ἐκ τῶν θαυμάτων τοῦ Τιμίου Σταυροῦ, αἱ βιογραφίαι τῶν Ἱγουμένων τῆς προσφάτου ἱστορικῆς περιόδου, κλπ. Ἐν τέλει παρατίθενται φωτογραφία ὠρισμένων ἐκ τῶν κειμηλίων τῆς Μονῆς» (σελ. 8).

Θηκαρᾶς, ἔκδοσις Μονῆς Παντοκράτορος Ἀγίου Ὁρους 2008.

Μέ τό ὄνομα «Θηκαρᾶς» εἶναι γνωστή μία συλλογή Ὕμνων καί Εὐχῶν, ἡ ὁποία ἀπό τοῦ 14ου αἰῶνος καί ἐξῆς ἀπετέλεσε τό κατ' ἐξοχήν ἀγιορειτικόν προσευχητάριον. Ὁ συγγραφεύς τῆς συλλογῆς, μοναχός ἐκ τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἀπέκρυψε τό ὄνομά του, χρησιμοποιοῦν ὡς ψευδώνυμον τό διακόνημα τοῦ ἐργοχείρου του (Θηκαρᾶς: κατασκευαστής Θηκῶν μαχαिरῶν). Ἡ συλλογή τοῦ Θηκαρᾶ περιλαμβάνει: 1. Τό Ὁρολόγιον τῶν Θείων Ὑμνων, τό ὁποῖον εἶναι συμπλήρωμα εἰς τήν καθημερινήν Ὁρολόγιον Ἀκολουθίαν. 2. Τήν Ἀσκητικήν Ἀκολουθίαν διά τήν περίοδον τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς. 3. Τά Χαραροια Πένθη. Ἐπί πλέον, εἰς τὰ χειρόγραφα ἀνευρίσκονται σχετικά εἰσαγωγικά κείμενα τοῦ ἰδίου τοῦ συγγραφέως τῶν Ὑμνων, ὡς καί ἄλλα κείμενα παλαιῶν συγγραφέων καί σχολιαστῶν. Ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν χειρογράφων, τὰ ὁποῖα διασώζουσι τήν συλλογήν αὐτήν, προκύπτει, ὅτι ὁ Θηκαρᾶς ὑπῆρξεν ἕν ἐκ τῶν πλέον ἀγαπητῶν καί διαρκῶς χρησιμοποιουμένων βιβλίων κατὰ τοὺς αἰῶνας, οἱ ὁποῖοι ἠκολούθησαν. Ἀπό τῶν μέσων τοῦ 17ου αἰῶνος μέχρι τοῦ 1833 ἐπραγματοποιήθησαν ἀλλεπάλληλοι ἐκδόσεις του, αἱ ὁποῖαι περιέλαβον μόνον ἕν τμήμα τοῦ πρώτου μέρους. Ἡ ἔκδοσις τῆς Μονῆς Παντοκράτορος εἶναι ἡ πρώτη πλήρης ἔντυπος ἔκδοσις τῶν Ὑμνων καί τῶν Εὐχῶν τοῦ Θηκαρᾶ. Ἀποτελεῖται ἐξ 726 σελίδων καί ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τῆς συνολικῶς 18 χειρόγραφα. Προτάσσεται εἰδικόν εἰσαγωγικόν σημείωμα τοῦ Ἀναπληρωτοῦ Καθηγητοῦ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης κ. Παν. Σκαλτσῆ, ἐνῶ ἐκδίδονται καί τὰ σχετικά εἰσαγωγικά καί ἐπιλογικά κείμενα τῶν χειρογράφων. Αἱ «Ἑρμηνεῖαι τοῦ Θηκαρᾶ» παρατίθενται καί εἰς μετάφρασιν, ἐνῶ αἱ δύσκολοι λέξεις τῶν Ὑμνων καί τῶν Εὐχῶν ἐρμηνεύονται εἰς τό κάτω μέρος τῆς σελίδος. Οἱ Πίνακες τῶν ἀγιογραφικῶν, λειτουργικῶν, πατερικῶν καί λοιπῶν χωρίων εἰς τό τέλος τοῦ βιβλίου δεικνύουν, ὅτι οἱ Ὑμνοι τοῦ Θηκαρᾶ ἀποτελοῦν σύνοψιν τῆς πατερικῆς θεολογίας, ἀνθρωπολογίας καί κοσμολογίας ὑπό μορφήν εὐχολογικήν.